

UCHWAŁA NR PR. 0007. A. 2021
RADY MIASTA RUDA ŚLĄSKA
z dnia 28. 01. 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Mieście Ruda Śląska na lata 2021 -2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), w związku z art. 176 pkt 1) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 821)

na wniosek Prezydenta Miasta
Rada Miasta Ruda Śląska
uchwała:

- § 1. Przyjąć gminny program wspierania rodziny pod nazwą: „Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ruda Śląska.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA RUDA ŚLĄSKA
Aleksandra Słowonek

Uzasadnienie

Opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy (art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Rada Gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny uchwała gminny program wspierania rodziny.

Uchwalenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023 stanowi realizację nałożonych na gminę ustawowych obowiązków, o których mowa powyżej.

Podjęcie uchwały uznać należy za zasadne i konieczne.

Zastępca
Prezydenta Miasta
H.
Anna Krzysztoszko

Załącznik

do uchwały nr PR.0007.1.2021

Rady Miasta Ruda Śląska

z dnia 28.01.2021 r.

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Mieście Ruda Śląska
na lata 2021-2023**

Ruda Śląska, styczeń 2021r.

Spis treści

I.	Wstęp	s. 3
II.	Rola rodziny	s. 4
III.	Diagnoza zjawiska bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	s. 4
IV.	Rola pracownika socjalnego w podejmowaniu działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	s. 8
V.	Rola asystenta rodziny - wsparcie rodziny w wypełnianiu jej funkcji	s. 10
VI.	Lokalny system wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej na terenie Miasta Ruda Śląska	s. 14
VII.	Analiza mocnych i słabych stron oraz szans	s. 15
VIII.	Wnioski	s. 17
IX.	Adresaci programu	s. 17
X.	Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023	s. 17
XI.	Źródła finansowania	s. 22
XII.	Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny	s. 22
XIII.	Zakończenie	s. 22

Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka.

Jan Paweł II

I. Wstęp

Utworzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023 jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 176 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powyższa ustawa nakłada, w ramach zadań własnych gminy, opracowanie i realizację trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Prezydent Miasta Ruda Śląska na podstawie Zarządzenia NR SP.0050.2.5.2012 z dnia 9 stycznia 2012 roku powierzył organizowanie pracy z rodziną Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. Zadania związane z udzielaniem pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej w ramach Działu ds. Asysty Rodzinnej we współpracy z Działem Pomocy Środowiskowej. Dział ds. Asysty Rodzinnej realizuje również zadania nałożone ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Z kolei zadania z zakresu wspierania i finansowania systemu pieczy zastępczej realizują działy: Pieczy Zastępczej oraz Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 jest kontynuacją poprzednich Programów, a jego głównym założeniem jest pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez edukację, profilaktykę i wsparcie. Biorąc pod uwagę założenia do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podejmowane w tym zakresie działania służą dobru rodziny, a szczególnie dobru wychowujących się w niej dzieci.

II. Rola rodziny

Rodzina pełni pierwsze i najważniejsze dla dziecka środowisko wychowawcze. To ona determinuje i kształtuje jego tożsamość. W niej dziecko zdobywa pewne doświadczenia, uczy się budowania relacji, zabezpiecza swoje podstawowe potrzeby, szuka pomocy i oparcia. Rodzina uczy norm, przekazuje wartości, wprowadza w zasady społecznego funkcjonowania. Podsumowując, to rodzina kształtuje człowieka i obywatela. Taką rolę pełni każda rodzina. Niestety ta, w której pojawiają się problemy takie jak uzależnienia, brak lub zaburzone więzi, przemoc, zaniedbania, brak umiejętności opiekuńczych i wychowawczych, przestaje pełnić w sposób właściwy swoje funkcje. Wychowujące się w niej dzieci nabywają negatywnych wzorców, nieprawidłowo kształtują swoje normy i zasady społecznego współżycia, nie mają zaspokojonych podstawowych potrzeb. Taka rodzina wymaga szczególnego wsparcia, intensywnej i kompleksowej pomocy wielu specjalistów, by móc realizować w sposób prawidłowy swoje funkcje. Jak wynika z założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, działania podejmowane na rzecz rodziny, mają na szczególnym względzie dobro dzieci, ich harmonijny rozwój, a także przyszłość i samodzielność życiową.

III. Diagnoza zjawiska bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

W 2019 roku dominującymi powodami przyznania pomocy osobom korzystającym ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej były: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Najczęściej jednak problemy te nakładają się i konieczna jest praca w wielu przestrzeniach. Często trudno ustalić, która z tych dysfunkcji jest dominująca, a problemy w rodzinie są tak liczne, że konieczne staje się zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie przez specjalistów z różnych dziedzin. Stąd też konieczne jest dokonanie właściwej diagnozy problemów, a następnie z aktywnym udziałem rodziny, wykorzystując jej zasoby własne oraz zasoby środowiskowe, podjęcie działań mających na celu przywrócenie jej zdolności do prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE
UBÓSTWO	1385	3531
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	1215	2215
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH (ogółem)	761	2809
W TYM :		
RODZINY NIEPEŁNE	237	750
RODZINY WIELODZIETNE	131	750
BEZROBOCIE	646	1742
ALKOHOLIZM	291	506

Tab. 1. Powody przyznania pomocy - dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej za 2019r.

Na mocy art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na gminy został nałożony obowiązek wspierania tych rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej.

W 2019 roku w Mieście Ruda Śląska wsparciem asystenta rodziny z uwagi na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objęte były 142 rodziny, w których wychowywało się 289 dzieci. Najczęściej były to rodziny wieloprotymowe, w których nakładające się dysfunkcje to w głównej mierze:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- alkoholizm lub nadużywanie alkoholu,
- przemoc,
- brak lub ograniczona umiejętność załatwiania spraw urzędowych,
- niepełnosprawność.

Należy również nadmienić, że zgodnie z art. 572 kpc:

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

Sąd natomiast zgodnie z art. 109 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego może ograniczać na mocy postanowienia rodzicom władzę rodzicielską. Może w szczególności zobowiązać rodziców do określonego postępowania np. poprawy warunków mieszkaniowych, współpracy z asystentem rodziny, podjęcia terapii czy leczenia dziecka. Jak wynika z danych uzyskanych z Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej w 2019 roku w Wydziale Rodzinnym i Nieletnich zarejestrowano 555 spraw o wydanie bądź zmianę zarządzeń opiekuńczych (sprawy wszczęte z wniosku lub z urzędu). Uprawomocniło się 238 spraw, w których ograniczono władzę rodzicielską, w tym poprzez ustanowienie nadzoru kuratora. Do wykazu Opm dla spraw małoletnich objętych na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opieką, kuratelą lub nadzorem wpisano 89 nowych spraw, w których rodzicom ograniczono władzę rodzicielską. Powyższe informacje, są orientacyjne, gdyż prawomocne orzeczenia nie dotyczą tylko i wyłącznie ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez ustanowienie nadzoru kuratora, ale też poprzez inne zobowiązania. Ponadto prawomocne zakończenia postępowania są wpisywane do wykazu Opm, ale również dołączane do spraw już prowadzonych w wykazie.

W 2019 roku tutejszy Ośrodek złożył 84 wnioski o wydanie bądź zmianę zarządzeń opiekuńczych. Równocześnie Sąd informowany był o bieżącej sytuacji rodziny, gdy toczyło się postępowanie. W 2019 roku przesłanych zostało 217 adnotacji o aktualnej sytuacji rodzin.

Rodziny, które były wspierane przez asystenta w 2019r., najczęściej miały już ograniczoną władzę rodzicielską m. in. poprzez ustanowienie nadzoru kuratora i/lub zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny. Na mocy postanowienia Sądu 76 rodzin zobowiązanych było do współpracy z asystentem rodziny (w tym w 36 rodzinach Sąd wydał postanowienie w 2019r.). Jeśli rodzina jest zobowiązana do podjęcia współpracy z asystentem rodziny to Sąd otrzymuje od asystenta rodziny sprawozdanie dotyczące aktualnej sytuacji w rodzinie, czy rodzice podnoszą swoje kompetencje i umiejętności wychowawcze, uczęszczają na terapię odwykową, zabezpieczają potrzeby dzieci, dbają o ich prawidłowy rozwój w sferze zdrowotnej, intelektualnej i emocjonalnej. W 2019r. do Sądu przesłano 148 sprawozdań asystentów rodziny.

Nadmienić należy, że również inne instytucje informują sądy o nieprawidłowym wypełnianiu roli rodzicielskiej, są to w głównej mierze placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego czy placówki służby zdrowia. Biorąc pod uwagę powyższe niezbędnym jest zaangażowanie wszystkich tych instytucji w pomoc rodzinie, by mogła ona poprawić swoje funkcjonowanie. Praca interdyscyplinarna staje się więc koniecznością.

Dane za 2019 rok pozyskane z Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wskazują, że przemoc wobec dzieci jest istotnym problemem - w Mieście Ruda Śląska prowadzonych było 270 procedur „Niebieskie Karty”. 368 dzieci było członkami rodzin, w których toczyła się procedura „Niebieskie Karty”. W tym wobec 153 dzieci istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą. Nadmieniam się, że przy wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” każdorazowo sporządzane jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na Policję, a w sytuacji, kiedy dobro dzieci jest zagrożone również informowany jest Sąd.

Rodzice, którzy nie potrafią dbać w sposób prawidłowy o dobro swoich dzieci, nie stymulują ich rozwoju, zaniedbują ich podstawowe potrzeby, nie mają wykształconych w sposób właściwy umiejętności wychowawczych, mogą stosować wobec swoich dzieci zachowania o charakterze przemocowym. Zdarza się, że dorośli powielają nieprawidłowe wzorce wyniesione z własnego domu rodzinnego, sięgają po przemoc jako jedyną znaną metodę wychowawczą, która w ich ocenie przynosi efekty, nie bacząc na skutki jej stosowania. Cały szereg doświadczeń życiowych, brak wiedzy o potrzebach dziecka, jego etapach rozwoju, brak umiejętności budowania relacji i więzi z dzieckiem, sprowadza się do tego, że przemoc zostaje niemalże wpisana w „normę” funkcjonowania rodziny. Należy nadmienić, że zaniedbanie jest formą przemocy, z czego rodzice często nie zdają sobie sprawy, gdyż nie potrafią zabezpieczyć potrzeb dzieci we właściwy sposób, ponieważ nie posiadają wiedzy o jego potrzebach. Bez względu na rodzaj przemocy pozostawia ona trwałe ślady w psychice dziecka, które jej doświadcza lub jest jej świadkiem.

Zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sytuacjach, kiedy zagrożone staje się zdrowie i życie dzieci, podejmowane są działania interwencyjne mające na celu ich zabezpieczenie u najbliższej rodziny lub w przestrzeni pieczy zastępczej. Należy jednak dodać, że rodzice zawsze mogą starać się o powrót dziecka do domu rodzinnego, dostają wszechstronną pomoc, by zrozumieć mechanizm przemocy, jego źródło i nabyć takich umiejętności, by dbać o dziecko, jego rozwój i zabezpieczyć jego potrzeby we właściwy sposób.

IV. Rola pracownika socjalnego w podejmowaniu działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (art. 119 ust. 1 pkt 1-4):

Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

- 1) praca socjalna;*
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;*
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;*
- 4) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy (...).*

Prowadzenie pracy socjalnej, czyli działań ukierunkowanych na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, wymaga dokonania diagnozy problemu. Często pracownik socjalny jest pierwszą osobą, która trafia do rodziny borykającej się z różnymi trudnościami i problemami. Aby prowadzić pracę socjalną musi określić przyczyny trudnej sytuacji, znaleźć zasoby w rodzinie i w środowisku. Nieodzownym staje się więc słuchanie tego co mówią członkowie rodziny, jakie zgłaszają problemy, czego oczekują, ale też dokonanie oceny tego, czy są w stanie podjąć działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji życiowej i w jaki sposób można im pomóc. Należy zauważyć, że dobra diagnoza jest podstawą skutecznej pracy socjalnej. Pracownik socjalny, może prowadzić pracę w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. Istotnym jest natomiast, iż w pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe metody i techniki, zawsze z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Pracownik socjalny jako specjalista w pracy z rodziną, ma możliwość korzystania z pomocy przedstawicieli innych instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinie np. kuratora, wychowawcy ze szkoły czy placówki wsparcia dziennego, dzielnicowego, psychologa czy terapeuty. W tym celu osoby, które są nieodzowne, by właściwie wspomóc rodzinę w jej trudnej sytuacji spotykają się i wspólnie szukają rozwiązania. W trakcie

takiego spotkania interdyscyplinarnego w naszym Mieście organizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, obecna jest także rodzina, której to spotkanie dotyczy.

W 2019 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej odbyły się 1484 spotkania interdyscyplinarne dotyczące rodzin wieloproblemowych, w tym 739 spotkań dotyczących rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w których uczestniczyli pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej.

Po przeprowadzonej diagnozie pracownik socjalny dokonuje oceny, która jest podstawą doboru narzędzia pracy z rodziną. Jednym z narzędzi jest kontrakt socjalny, czyli swoista umowa zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym a klientem. Kontrakt zawiera opis trudności jakie ma rodzina, określa jej zasoby własne oraz zasoby środowiska, a także ograniczenia rodziny i środowiska. Obie strony kontraktu, czyli pracownik socjalny i rodzina, zobowiązują się do podjęcia określonych działań, które mają na celu poprawę funkcjonowania rodziny. Równocześnie zostaje określony termin w jakim działania mają zostać zrealizowane, gdyż pracownik socjalny wraz z członkami rodziny dokonuje oceny sytuacji w rodzinie. Wspólnie zostają ustalone kolejne działania służące poprawie funkcjonowania rodziny. W 2019 roku 165 rodzin objętych było pomocą w formie kontraktu socjalnego.

Do zadań pracownika socjalnego należy również monitorowanie sytuacji w rodzinach zagrożonych kryzysem. Wizyty pracownika socjalnego nie są wówczas związane z koniecznością przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i udzielenia pomocy finansowej, a wynikają z wiedzy i doświadczenia pracownika socjalnego, który dostrzega niebezpieczeństwo kryzysu w rodzinie. Takie monitorowanie sytuacji w rodzinach ma charakter profilaktyczny, pozwala też na objęcie rodziny wsparciem już na wczesnym etapie kryzysu. Wówczas rodzina ma jeszcze zasoby własne, by przy niewielkim zewnętrznym wsparciu wyjść ze swojej trudnej sytuacji. Pracownicy socjalni realizują to zadanie w ramach codziennych obowiązków. Kiedy pojawiają się niepokojące sygnały dotyczące funkcjonowania rodziny, to również w godzinach popołudniowych. Na terenie Miasta Ruda Śląska od kilku lat realizowany jest projekt „Bezpieczna rodzina”, którego celem jest właśnie monitorowanie sytuacji w rodzinach wieloproblemowych. Jest to wspólne działanie pracowników socjalnych i funkcjonariuszy Straży Miejskiej, którzy odwiedzają rodziny wieloproblemowe, w których dobro dzieci może być zagrożone. W 2019 roku odbyło się 46 wspólnych wyjazdów strażników miejskich i pracowników socjalnych, odwiedzono 266 rodzin.

Szczególną formą pomocy należy objąć rodziny, w których trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej czy w prowadzeniu gospodarstwa domowego są wynikiem niepełnosprawności intelektualnej lub fizycznej. Rodziny te obejmowane są

wówczas pomocą w formie usług opiekuńczych bądź usług specjalistycznych psychiatrycznych. Niestety ze względu na deficyty takie rodziny nie są w stanie samodzielnie pokonać trudności jakie napotykają, więc osoba świadcząca usługi wypełnia te braki. Praca z taką rodziną również odbywa się z uwzględnieniem jej zasobów i deficytów. W 2019 roku 8 rodzin z dziećmi korzystało z takiego wsparcia.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, pracownik socjalny realizuje szereg działań na rzecz rodziny, która znajduje się w kryzysie. Wszystkie działania ukierunkowane są na stworzenie odpowiednich warunków życia osobom borykającym się z różnymi problemami. To przede wszystkim zapewnienie podstawowych warunków, by rodzina mogła zabezpieczać swoje potrzeby, prawidłowo pełnić swoje funkcje i w bezpiecznych warunkach wychować dzieci. Pracownik socjalny w swojej pracy przede wszystkim kieruje się chęcią niesienia pomocy, empatią i obiektywizmem. Jednak zawsze pomagając szanuje godność innych ludzi, ich prawo do samostanowienia, w pierwszej kolejności wykorzystując zasoby własne osoby i rodziny.

V. Rola asystenta rodziny - wsparcie rodziny w wypełnianiu jej funkcji

Zgodnie z artykułem 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w sytuacji, gdy pracownik socjalny poweźmie informację o rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przeprowadza wywiad środowiskowy i proponuje rodzinie wsparcie asystenta rodziny. Zgodnie z artykułem 8 ust. 3 powyższej ustawy wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i z aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Asystent jest osobą wspierającą, motywuje rodzinę do zmiany, pomaga i asystuje rodzinie, kiedy sytuacja tego wymaga. Aby taką pracę prowadzić musi zbudować relacje z członkami rodziny, rozpoznać potrzeby rodziny, jej zasoby by w pierwszej kolejności z nich korzystać. Taki rodzaj pracy z rodziną umożliwia stworzenie planu pracy z zaangażowaniem członków rodziny, w taki sposób, że asystent staje się moderatorem zmiany, której tak naprawdę dokonuje rodzina. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie określa czasu, w którym rodzina ma tej zmiany dokonać, jest to indywidualna kwestia, w zależności od ilości problemów w rodzinie, a także gotowości jej członków do dokonania zmian.

Do głównych zadań asystenta rodziny w podejmowanej pracy z rodziną należy m.in.:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, a w sytuacji zabezpieczenia dziecka w przestrzeni pieczy zastępczej również z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego w tych przestrzeniach, które tego wymagają;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych oraz prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców.

Od 1 stycznia 2017 roku z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży zagrożonej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W tej przestrzeni praca asystenta rodziny ma szczególne znaczenie, gdyż polega m.in. na opracowaniu indywidualnego katalogu wsparcia dla dziecka i rodziny, towarzyszeniu i udzielaniu wsparcia, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i lekarskich. W przypadku tych rodzin nie ma potrzeby przeprowadzania wywiadu środowiskowego, gdyż to rodziny składają wniosek o przydzielenie asystenta rodziny. Często jednak zdarza się, że w rodzinach, które są objęte wsparciem asystenta rodziny z uwagi na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, na świat przychodzi dziecko, u którego lekarz stwierdził ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Na szczególne wsparcie oczekują też kobiety w ciąży, szczególnie zagrożonej, ale też te które posiadają już dzieci, co do których nie pełnią swojej funkcji

opiekuńczo-wychowawczej właściwie. Tak więc specyfika pracy asystentów rodziny polega na gotowości do prowadzenia pracy z rodziną w różnych jej aspektach. Nie można mówić o oddzieleniu zadań asystenta rodziny z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od zadań z Ustawy „Za życiem”. Asystent rodziny nie może popaść w rutynę ani też sprowadzić swojej pracy do schematów. Styka się bowiem każdego dnia z sytuacjami trudnymi, problematycznymi, które nie mają jednoznacznych rozwiązań. Musi na bieżąco szukać rozwiązań w taki sposób, by były one też zrozumiałe dla rodziny, z którą pracuje. Asystent rodziny udziela wsparcia, pedagogizuje rodziców, pracuje nad wzrostem ich kompetencji opiekuńczo - wychowawczych, uczy we właściwy sposób zarządzać gospodarstwem domowym, towarzyszy i wykonuje wiele innych działań na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny. Wymaga to od niego ogromu wiedzy i umiejętności, wrażliwości i empatii, ale też umiejętności, by zaangażować rodzinę w działania na rzecz rzeczywistej zmiany. Nie może zabrać rodzinie prawa do samostanowienia, a jedynie uruchomić jej potencjał. Praca z rodziną ma na celu osiągnięcie zmian w jej funkcjonowaniu, ale nie tylko tych, które są tylko efektem włożonego wysiłku asystenta rodziny, ale głównie wynikających z ich wewnętrznych zmian. Dlatego ważnym staje się, by asystent korzystał z wiedzy i doświadczenia innych specjalistów m.in.: pracownika socjalnego, kuratora, wychowawcy, terapeuty, psychologa. Ponownie więc pojawia się interdyscyplinarność, która jest nieodzownym elementem właściwie prowadzonej pracy z rodziną. Na terenie Miasta Ruda Śląska praca asystenta jest mocno związana z angażowaniem się we współpracę z przedstawicielami innych instytucji, które działają na rzecz rodziny. Bez stałej współpracy nie można bowiem zbudować siatki wsparcia dla rodziny, która idąc drogą zmiany potrzebuje jasnych komunikatów od wszystkich, którzy ją wspierają.

Ważnym elementem pracy z rodziną jest dostęp do poradnictwa specjalistycznego. Asystent rodziny po rozeznaniu potrzeb rodziny może skierować jej członków do psychologa, pedagoga czy terapeuty. Specjaliści są w stanie wzmocnić działania asystenta rodziny w określonych przestrzeniach, np. pracy nad kompetencjami wychowawczymi czy budowaniem relacji pomiędzy członkami rodziny. Ponadto asystenci prowadzą zajęcia grupowe dla rodziców, których celem jest wymiana doświadczeń, zdobywanie nowych umiejętności i budowanie prawidłowych relacji w grupie.

W sytuacji, kiedy dziecko wychowuje się w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, aby wesprzeć rodzinę, można objąć je opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka zapewnia bowiem dziecku oprócz opieki i wychowania, również pomoc w nauce, organizuje czas wolny, rozwija pasje i zainteresowania dziecka. Natomiast placówka wsparcia dziennego,

która jest prowadzona w formie specjalistycznej organizuje ponadto zajęcia socjoterapeutyczne, kompensacyjne, terapeutyczne. Ma to szczególne znaczenie dla dzieci, które wychowując się w rodzinach dysfunkcyjnych nieprawidłowo kształtują wzorce swojego zachowania.

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 4. pkt 1-4) Stosując ustawę, należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną - do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego (...).

Rodzina w każdej trudnej sytuacji może skorzystać ze wsparcia asystenta rodziny lub podjąć współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach kontraktu socjalnego. Rodzice otrzymują wszechstronne wsparcie, aby mogli stworzyć warunki do prawidłowego wychowywania się dzieci, by zapobiec ich umieszczeniu w przestrzeni pieczy zastępczej. W sytuacji, kiedy dziecko zostaje zabezpieczone w przestrzeni pieczy zastępczej, wówczas rodzice mogą starać się o jego powrót do domu rodzinnego, gdyż zabezpieczenie dziecka nie jest równoznaczne z brakiem możliwości jego powrotu do rodziny naturalnej. Rodzina w naszym Mieście nadal ma możliwość współpracy z pracownikiem socjalnym oraz skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny. Praca asystenta skupia się wtedy w pierwszej kolejności na tych trudnościach, które doprowadziły do konieczności zabezpieczenia dziecka. Rodzina w kryzysie nie jest pozostawiona sobie, lecz tak naprawdę od jej gotowości zależy czy będzie w stanie pokonać trudności i podjąć się działań zmierzających do pozytywnej zmiany.

Wszystkie działania, które podejmowane są na rzecz rodziny, zarówno przez pracownika socjalnego, jak i asystenta rodziny, a także inne instytucje działające na rzecz rodziny najlepiej określa preambuła ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: *Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką*

społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (...).

Tak więc rodzina po kryzysie w Rudzie Śląskiej nie jest pozostawiona sobie, lecz tak naprawdę od jej gotowości zależy czy będzie w stanie pokonać trudności i podjąć działania zmierzające do pozytywnej zmiany.

VI. Lokalny system wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej na terenie Miasta Ruda Śląska

Zintegrowane działania różnych podmiotów, które udzielają pomocy dzieciom i ich rodzinom tworzą spójny system wsparcia, dzięki któremu rodzina otrzymuje wszechstronną i skuteczną ofertę usług. Działaniom tych podmiotów przyświeca chęć niesienia pomocy całemu systemowi rodzinnemu. Nadrzędne znaczenie mają więc działania o charakterze profilaktycznym ze szczególnym uwzględnieniem edukacji i wsparcia. Dopiero w ostateczności, kiedy dobro dziecka jest zagrożone podejmowane są działania interwencyjne. Dlatego też prowadzone w Mieście Ruda Śląska działania na rzecz rodziny na poziomie gminy skupiają się głównie na oddziaływaniach profilaktycznych, a więc na prowadzeniu bezpośredniej pracy z rodziną i dzieckiem, co ma na celu zapobieganie powstawaniu i pogłębianiu się niewłaściwych postaw i zachowań.

Duży potencjał stanowi od wielu lat funkcjonujący w Mieście system opieki nad dzieckiem i rodziną wspomagany i uzupełniany szeregiem działań prowadzonych przez różne instytucje i organizacje. System ten tworzą:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- placówka wsparcia dziennego, świetlice, kluby młodzieżowe,
- placówki oświatowe,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki służby zdrowia,
- Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
- Sąd Rejonowy, w tym Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,

- Policja,
- Straż Miejska,
- organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

VII. Analiza mocnych i słabych stron oraz szans

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - wykwalifikowana i doświadczona kadra instytucji wspierania rodziny nastawiona na rozwój i doskonalenie zawodowe, - indywidualizacja pracy asystentów, czyli dopasowanie pomocy, rodzaju pracy do potrzeb indywidualnej rodziny, - współpraca instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny, - wysoki potencjał organizacji pozarządowych w obszarze wspierania i pomocy dziecku i rodzinie, - dostęp dzieci i młodzieży do placówek wsparcia dziennego oraz klubów młodzieżowych, świetlic środowiskowych, - realizowanie programów aktywności lokalnej (PAL), - dostęp do poradnictwa specjalistycznego i możliwość korzystania z różnego rodzaju zajęć dla rodziców, - stabilna sytuacja finansowa rodzin za względu na szeroki wachlarz świadczeń finansowych, - ulgi dla rodzin wielodzietnych np. Karta Dużej Rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - mała aktywność klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania zasobów własnych, zmierzająca do wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, - niska świadomość klientów dotycząca pełnienia roli rodzicielskiej oraz niechęć do korzystania z poradnictwa, w szczególności podnoszącego umiejętności w tym zakresie, - mała motywacja do podejmowania działań zmierzających do wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, tzw. wyuczona bezradność, - brak umiejętności spędzania czasu wolnego z dziećmi - pozostawianie dzieciom bez ograniczeń dostępu do internetu, telefonów komórkowych, - brak rodzin zainteresowanych rolą rodzin wspierających, - osłabienie więzi rodzinnych, a także wielopokoleniowych - w dalszym ciągu niewystarczająca liczba zatrudnionych asystentów rodziny - brak osób chętnych do podjęcia pracy w charakterze asystenta rodziny, - rotacja pracowników na stanowisku asystenta rodziny, - brak pozytywnego promowania pracy asystentów rodziny w mediach

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości społecznej dotyczącej pracy asystentów rodziny, - możliwość aplikowania przez Gminy o środki finansowe na realizację projektów na rzecz dziecka i rodziny, - zmniejszenie się liczby dzieci umieszczanych w przestrzeni pieczy zastępczej, - nieustanne doskonalenie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz wsparcia rodziny, - zmiany w przepisach np. dodatkowy urlop wypoczynkowy dla asystentów rodziny (wzorem pracowników socjalnych), co skutkować może wzrostem zainteresowania tym zawodem, - promowanie w mediach i środowiskach opiniotwórczych pozytywnego wizerunku pomocy społecznej, - wzrost świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> - wielopropblemowość rodzin oraz niska świadomość problemów i niechęć do korzystania z dostępnych form pomocy, szczególnie w środowiskach, gdzie występuje kumulacja takich rodzin, - uzależnienie finansowe rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”, - niska świadomość rodziców na temat niebezpieczeństw grożących dzieciom (np. cyberprzemoc, uzależnienie od internetu), - ograniczona liczba miejsc w żłobkach, - wzrost patologicznych zachowań u dzieci i młodzieży (przemoc rówieśnicza, uzależnienia), - przerzucanie odpowiedzialności za dziecko na instytucje i „wyłączenie” odpowiedzialności własnej rodziców, - zbyt długie terminy oczekiwania na wizyty u specjalistów, co wydłuża proces uzyskania diagnozy, a tym samym uniemożliwia udzielenie dziecku adekwatnej pomocy, - zbyt długo toczące się postępowania sądowe, w szczególności dotyczące uregulowania sytuacji małych dzieci lub kilkukrotnych pobytów dzieci w przestrzeni pieczy zastępczej, - negatywne i stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych, - pogorszenie sytuacji społeczno-ekonomicznej na skutek wybuchu pandemii (m. in. izolacja rodzin)

VIII. Wnioski

Na podstawie diagnozy i analizy danych sformułowano następujące wnioski:

- Praca z rodziną zagrożoną kryzysem powinna mieć głównie charakter profilaktyczny, tak aby uchronić dzieci przed umieszczeniem ich poza domem rodzinnym.
- Pomoc dziecku i rodzinie musi mieć charakter interdyscyplinarny, w taki sposób, by stworzyć spójny system pomocy.
- Rodziny, które przejawiają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych powinny otrzymać pomoc dostosowaną do ich możliwości i ograniczeń, natomiast dzieci i młodzież wychowującą się w tych rodzinach należy objąć wsparciem, aby zapobiegać ich niedostosowaniu i kształtować właściwe postawy.
- Objęcie rodziny kompleksowym wsparciem nie zawsze gwarantuje, że będzie ona w stanie pełnić w sposób właściwy swoją rolę, gdyż efekty pracy w znacznym stopniu zależą od gotowości rodziny do zmiany.

IX. Adresaci Programu

Rodziny zamieszkujące w Mieście Ruda Śląska:

- które przejawiają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w przestrzeni pieczy zastępczej oraz pracujące na rzecz powrotu dzieci do domu rodzinnego;
- kobiety w ciąży, ich rodziny oraz rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu lub nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

X. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023

CEL GŁÓWNY: Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu pełnieniu roli rodziny.

1. Prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym w rodzinach dotkniętych bądź zagrożonych kryzysem		
KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU	
1.1	<p>Wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych monitorowaniem w ramach projektu „Bezpieczna rodzina” - liczba spotkań interdyscyplinarnych dotyczących rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z udziałem pracownika Działu ds. Asysty Rodzinnej
1.2	<p>Koordinacja działań różnych służb i instytucji na rzecz wsparcia rodziny dotkniętej przemocą</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba toczących się procedur „Niebieskie Karty” - liczba dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą (w tym liczba dzieci niepełnosprawnych) - liczba dzieci, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą - liczba pism do Sądu dotyczących zagrożenia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą - liczba grup roboczych
1.3	<p>Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków do Sądu o wydanie lub zmianę zarządzeń opiekuńczych oraz przekazanych informacji o aktualnej sytuacji w rodzinie do toczących się postępowań
EFEKTY:	<ul style="list-style-type: none"> - Zbudowanie systemu wsparcia dla rodziny zagrożonej lub dotkniętej kryzysem - Wzmocnienie bezpieczeństwa rodziny, a w szczególności dziecka, które się w niej wychowuje 	

2. Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU
2.1	Prowadzenie pracy socjalnej przez pracownika socjalnego na rzecz rodziny przeżywającej kryzys	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi i w prowadzeniu gospodarstwa domowego - liczba rodzin objętych pracą socjalną w formie kontraktu socjalnego - liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi
2.2	Wzmocnienie umiejętności wychowawczych i opiekuńczych rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zatrudnionych asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia Sądu - liczba dzieci, które wróciły do rodziny biologicznej z przestrzeni pieczy zastępczej
2.3	Wsparcie rodziny zgodnie z ustawą „Za Życiem”	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem zgodnie z ustawą „Za życiem” - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, które posiadają orzeczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - liczba dzieci niepełnosprawnych w rodzinach objętych wsparciem asystenta

		<ul style="list-style-type: none"> - liczba kobiet w ciąży, które są objęte wsparciem asystenta rodziny, w tym w ciąży zagrożonej - liczba rodzin, którym wypłacono jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu
EFEKTY:	- Poprawa funkcjonowania rodziny i przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w przestrzeni pieczy zastępczej	
3. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla rodzin		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU
3.1	Wzmocnienie umiejętności wychowawczych rodziców oraz kompetencji społecznych i umiejętności radzenia sobie z emocjami	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje prowadzonych zajęć indywidualnych oraz grupowych - liczba spotkań grup - liczba osób uczestniczących w zajęciach - tematyka zajęć - liczba osób, które ukończyły grupę edukacyjną FAS/FAE
3.2	Tworzenie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego i pedagogicznego)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem psychologa - liczba rodzin objętych poradnictwem pedagogicznym - liczba dzieci w tych rodzinach

EFEKTY:	<ul style="list-style-type: none"> - Nabycie wiedzy przez rodziny o dostępnych formach wsparcia - Aktywizacja społeczna rodzin - Nabycie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych przez rodziców 	
4. Wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU
4.1	Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego - liczba dzieci uczęszczających do świetlic - działalność klubów młodzieżowych
4.2	Wsparcie dziecka niepełnosprawnego	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci objętych wsparciem Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych
4.3	Uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w przestrzeni pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci, których rodziców Sąd pozbawił władzy rodzicielskiej - liczba dzieci zgłoszonych do adopcji - liczba dzieci niezakwalifikowanych do adopcji
EFEKTY:	<ul style="list-style-type: none"> - Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży - Zapewnienie bezpiecznego sposobu spędzania czasu wolnego dzieciom i młodzieży - Wyrównywanie deficytów u dzieci i młodzieży 	

XI. Źródła finansowania

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska finansowane będą z następujących źródeł:

- ze środków budżetu Miasta Ruda Śląska,
- ze środków budżetu państwa,
- z zewnętrznych źródeł pozyskanych przez Miasto Ruda Śląska (np. środki finansowe pochodzące z funduszy unijnych),
- ze środków własnych oraz pozyskanych przez organizacje pozarządowe.

XII. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny

W terminie do 31 marca każdego roku zostanie przedstawione Radzie Miasta roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawione potrzeby związane z realizacją tych zadań.

XIII. Zakończenie

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest obowiązkiem nałożonym zgodnie z artykułem 176 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program został opracowany, by w szczególny sposób wesprzeć rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a w głównej mierze dzieci, które w tych rodzinach się wychowują. Szeroki wachlarz działań interdyscyplinarnych uwzględnia jednak indywidualne podejście do każdej rodziny uwzględniając jej możliwości i ograniczenia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA RUDA ŚLĄSKA
Aleksandra Skowronek